

Ulu öndərin müdrik fikri arxiv xidmətinin mahiyyətini, arxiv sənədinin dəyərini, arxiv işi- nin ictimai-siyasi və elmi-tarixi əhə- miyyətini dəqiq və sərrast ifadə edir. Dövlət idarəçiliyində zəngin təcrübəsi və siyasi uzaqgörənliyi ilə müstəqil Azərbaycan dövlətinin uğurlu inki- şaf strategiyasını müəyyən edən Ulu öndər xalqımızın milli-mənəvi sərvə- ti olan mədəni irsin, tarixi yaddaşı- nı qorunmasında arxivlərin rolunu və əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirmiş, onu dövlət idarətnə sisteminin mü- hüm elementi hesab etmişdir.

Sosial idarəetmədə fəal iştirak edən dövlət strukturu olaraq arxiv sisteminin cəmiyyət- dəkə rolu və əhəmiyyəti məsələsi həmişə diqqət mərkəzində olmuş və obyektiv dəyərləndirilmişdir. Ölkə başcısı cənab İlham Əliyevin çıxışlarında, elm adamları ilə görüş- lərində tariximizin tələyüklü problemləri ilə bağlı irəli sürdüyü fikir və təşəbbüslərində, çağırışlarında xalqımızın tarixi irsinin qorun- masının vacibliyi önə çəkilir. Görkəmli dövlət və ictimai xadimlərin, sahə üzrə ekspert- lərin ictimai elmlərin inkişaf istiqamətlərini müəyyən edən nəzəri tezislərində humanitar və ictimai elmlər sahələrində çalışan alim- lərin və tədqiqatçıların, xüsusilə tarixçilərin öz elmi araşdırmalarında obyektiv təhlil və tənqid metoduna əsaslanaraq ən azı yüzillik tarixə malik mənbələrdən, qədim məxəzlər- dən, arxiv sənədlərindən istifadə olunmasının aktuallığı qeyd olunur.

Həqiqətdən də, arxiv tarixi keçmişimiz- lə bağlı həqiqətlərin öyrənilməsi və düzgün elmi nəticələrin əldə edilməsi üçün vacib olan qiymətli sənədlərin saxlandığı xəzinə, elmi-tarixi tədqiqatlar üçün mənbəşünləşliq bazası təşkil edən qiymətli mənbə rolunu oyn- namışdır. Arxiv həm də hakimiyyətin dayağı- nı ehtiva edən bir təşkilat olmaqla, dövlətin və fərdlərin qanuni haqlarının, millətlərarası münasibətlərin qorunmasına və inkişafına xidmət edən orqan olaraq fəaliyyət göstər- məkədir. Başqa sözlə, arxivlər sosial, indi-

Mötəbər tarixi həqiqətlər məbədi

“Arxiv işlərinə gərək çox ciddi fikir verək. Bir tərəfdən ona görə ki, bu, xalqımızın ta- rixini əks etdirən yeganə mən- bədir. İkincisi də ona görə ki, tariximizi təhrif edənlərin qar- şısını almaq üçün çox mühüm amildir”.

Heydər ƏLİYEV,
Ümummilli lider

sənədlərdən geniş istifadə etməklə yanaşı, həm də onların toplanılması, sistemləşdiril- məsi və qaydaya salınmasını həyata keçirir- di. Lakin sonradan MDA ilə Partiya tarixi bürosunun fəaliyyət istiqamətləri dəqiqləşdi- rilmiş, Mərkəzi Dövlət Arxivinə arxiv sənədlərinin toplanması və mühafizəsinin təmin edilməsi, AK(b)P MK yanında yaradılan Partiya Tarixi Bürosuna isə Mərkəzi Dövlət Arxivlərinin topladığı materiallardan elmi məqsədlər üçün istifadənin həyata keçirilmə- si vəzifəsi verilmişdi.

Xatırladaq ki, (AK(b)P MK yanında Partiya Tarixi Bürosunun adı 1929-cu ildən dəyişdirilərək Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi yanında Mark- sizm-Leninizm İnstitutu, daha sonra 1956-cı ildən Partiya Tarixi İnstitutu, SSRİ dağıldıq- dan sonra 1991-ci ildən Baş Arxiv İdarəsinin tərkibində Siyasi Partiyalar və İctimai Hərə- katlar Dövlət Arxivi adlandırılmış, 21 iyun 2007-ci ildən sözügedən arxiv Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsinin tabeliyinə (hazırkı-İctimai-Siyasi Sənədlər Arxivi) verilmişdir.

Mərkəzi Dövlət Arxivi 1923-cü ildə AK(b)P MK müraciət edərək Azərbaycanın inqilabi hərəkatı tarixinə dair bütün sənədləri bir yerdə toplamaqla Mərkəzi Dövlət Arxivinin tərkibində inqilab-tarixi şöbəsinin yaradılması məsələsini qaldırır. AK(b)P MK Mərkəzi Dövlət Arxivinin təklifinə baxaraq MDA-nın tərkibində belə bir şöbənin yaradıl- masını məqsəda uyğun hesab edir və “Əmək

vidual, kollektiv fəaliyyət sahələrində yaddaş üçün vacib əhəmiyyət daşıyan tarixi məlu- matların qorunduğu dövlət qurumudur.

2025-ci ildə Azərbaycanda Mərkəzi Dövlət Arxivinin (MDA) və vahid dövlət arxiv fondunun təşkilinin 105 ili tamam olur. Lakin geosiyasi baxımdan əlverişli zonada yerləşən Azərbaycan arxiv işinin tarixi təcrübəsi daha qədim dövrlərə təsadüf edir. Şəlalçı dövlətlərin mübarizə meydanı- na çevrilmiş Azərbaycanın keçmiş i ilə bağlı yaranan qiymətli arxiv sənədlərinin bir his- səsi məhv edilmiş, yaxud talanb aparılmış- dır. Şərqi ilk demokratik respublikası olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti xalqımızın başına gətirilən müsibətlərin tarixi yaddaşı olan arxiv sənədlərinin toplanılması məqsə- di ilə Xarici İşlər Nazirliyinin 1919-cu il 13 oktyabr tarixli 59 nömrəli əmri ilə Nazirli- yin tərkibində “Zəfərqazıyanın müsləman əhalisinə qarşı rus siyasətinə dair” arxiv sənədlərinin toplanması məqsədilə xüsusi komissiya yaratmışdır. Komissiyaanın səd- ri Aslan bəy Kriçinski, üzvləri Əli Yusif, Məhəmməd bəy Ağayev və Kərim Sulkeviç təyin edilir. Komissiyaanın fəaliyyətindəni təş- kil üçün xərclərin nazirliyin xərclər smetəsi hesabına aparılması müəyyən olunur. Xüsusi Komissiyaanın ilk iclası Aslan bəy Kriçinski- nin sədrliyi və üzvlər Əli Yusif, Məhəmməd bəy Ağayev və Kərim Sulkeviçin iştirakı ilə 14 oktyabr 1919-cu ildə keçirilir və komis- siyaanın sədri Aslan bəy komissiya üzvlərini Xarici İşlər Nazirliyinin qeyd olunan əmri ilə təmsil edərək müzakirə olunacaq məsələlər barədə məlumatlandırır. Qısca bir tarixi dövrdə fəaliyyət göstərən həmin komissiyaanın fədakar üzvləri imperiya əsarəti dövründə ölkəmizin qubermiya və qəza idarələrində, canişinliklərində, xüsusi firma və ictimai təş- kilatlarda yaranan sənədlərin toplanılması, sistemləşdirilməsi və arxeoqrafik cəhətdən işlənilərək çap edilməsinə böyük əmək sərf edərək respublikamızda arxiv işinin və arxe- oqrafiya elminin ilkin təməlini qoyurlar.

Ölkəmizdə dövlət arxiv xidmətinin əsası Azərbaycan İnqilab Komitəsinin 1920-ci il 6 dekabr tarixli “Vahid dövlət arxiv fondunun təşkil edilməsi və Xalq Maarif Komissarlığı yanında Mərkəzi Dövlət Arxivinin yaradıl- ması haqqında” Dekretlə qoyulmuşdur. Hələ may ayında Xalq Maarif Komissarlığında ölkədə arxiv işi sahəsində fəaliyyəti tənzim- ləyən dövlət orqanının yaradılması məsələsi- nin müzakirəsinə başlanılır və ali hakimiyyət orqanı olan Azərbaycan İnqilab Komitəsinə təqdim etmək üçün təkliflər hazırlanır. Xalq Maarif Komissarlığı tərəfindən hazırlanmış “Vahid dövlət arxiv fondunun təşkil edilməsi və Xalq Maarif Komissarlığı yanında Mərkə- zi Dövlət Arxivinin yaradılması haqqında” Dekretin layihəsi görkəmli dövlət və ictimai xadim Nəriman Nərimanovun sədrliyi ilə Azərbaycan İnqilab Komitəsinin 6 dekabr 1920-ci il tarixli iclasında müzakirə olunaraq qəbul edilir və dekabrın 15-də “Kommunist”

qəzetində dərc edilərək qüvvəyə minir.

Səkkiz maddədən ibarət bu Dekret Azər- baycanda əvvəllər mövcud olmuş və fəaliyyət- də olan idarə, müəssisə və təşkilatların arxiv fondu sənədlərinin vahid dövlət arxiv fondunun tərkibinə daxil edilməsinin və da- imi mühafizə üçün Mərkəzi Dövlət Arxivinə təhvil verilməsinin hüquqi mexanizmlərini müəyyən edən ilk qanunvericilik aktıdır. Dekretdə arxiv işinin təşkilatı-hüquqi əsas- ları, dövlət arxiv fondunun idarə edilməsinin Xalq Maarif Komissarlığı yanında Mərkəzi Dövlət Arxivinə həvalə edilməsi və hökumət idarələrinin 1920-ci il aprelin 28-nə qədər başa çatmış bütün işlərin və yazışmaların Mərkəzi Dövlət Arxivinin sərəncamına keç- məsi barədə son dərəcə mühüm maddələr daxil edildi. Tarixi əhəmiyyətə malik bu qanunvericilik aktında fəaliyyət göstərən idarələrə Mərkəzi Dövlət Arxivi ilə razılaşdı- rılmış qarşılıqlı sazişə əsasən öz sənədlərini müəyyən müddətdə idarə arxivlərində saxla- maqla və Mərkəzi Dövlət Arxivinin həmin sənədlərə nəzarət və istifadə etmək qaydası, Dövlət Arxivinin icazəsi və yazılı razılığı ol- madan heç bir işi, yazışmanı və ya ayrı-ayrı kağızları belə məhv etməyə ixtiyarı olmadığı barədə müddəalar öz əksini tapdı. Dekretlə Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatına bütün yerli çap məhsullarının, eləcə də Sovet Rusiyası- nın alınan bütün nəşrlərin (kitabların, kitab- çaların, jurnalların, qəzetlərin, vərəqələrin, plakatların, əmrlərin və s.) istisnasız ola- raq həminədən üç nüsxənin Mərkəzi Dövlət Arxivinə göndərilməsi təpşirildi.

Azərbaycan Mərkəzi İcraiyyə Komitə- sinin qərarı ilə yaradılan Mərkəzi Dövlət Arxivi 1921-ci ilin yanvarından Xalq Maarif Komissarlığı yanında fəaliyyətə başladı. Fəaliyyətə 3 ştat vahidi ilə başlayan Mərkə- zi Dövlət Arxivinin işçilərinin sayı 1922-ci ildə bir ştat vahidi (arxivçi-elmi işçi) artırıldı. Azərbaycanın xalq maarif naziri D.Bünyad- zadənin əmri ilə Azərbaycan Mərkəzi Dövlət Arxivinin ilk direktoru vəzifəsinə adıçəkilən Dekretin layihəsinin hazırlanmasında fəal iştirak etmiş görkəmli tarixçi-arxivçi A.L.Po- pov təyin edildi. Şübhəsiz, fəaliyyətə kiçik işçi sayı ilə başlayan Mərkəzi Dövlət Arxivi ilk dövrlərdə qarşya qoyulmuş vəzifələrin həllində, xüsusilə sənədlərin mühafizəsinin təmin edilməsi, qeydiyyatı, arxiv material- larının qaydaya salınması və digər işlərdə ciddi çətinliklərlə üzləşdi və vəziyyətdən çıxmaq üçün Xalq Maarif Komissarlığının digər strukturlarının əməkdaşlarını bu sahəyə cəlb etməli oldu. Arxivçilər xüsusilə qiymət- li arxiv sənədlərinin məhv edilməsi, möh- təkirlər tərəfindən bazarlarda satışının qar- şısının alınması məqsədilə yerlərdə reydlər keçirir, aşkar edilmiş faktların qarşısını alır (məsələn, Xalq Cümhuriyyəti hökumətinə məxsus sənədlərin düyü ilə dəyişmək üçün İrana göndərilməsi faktı) və bununla bağlı aidiyyəti hökumət qurumlarını məlumatlan- dırırdılar.

Yaranmış vəziyyət, xüsusilə ölkədə qiymətli arxiv sənədlərinin məhv edilməsi və dağıdılması hallarının mövcudluğu, hökumət tərəfindən daha ciddi tədbirlərin görülməsi- ni zoruri edirdi. Azərbaycan SSR Xalq Ko- missarları Soveti bunu nəzərə alaraq və Az- MİK-nin 6 dekabr 1920-ci il tarixli Dekretin tələblərini daha da inkişaf etdirməklə arxiv sənədlərinin mühafizəsi, istifadəsi və məhv edilməsi qaydalarının pozulmasına görə cəza tədbirlərinin sərəşdirilməsi məqsədi ilə 18 may 1922-ci ildə “Keçmişdə və indi mövcud olan hökumət idarələrinin, ictimai təşkilatla- rın və ticarət-sənaye müəssisələrinin arxiv- lərinin qorunması haqqında” Dekret qəbul edir. Hökumət tərəfindən görülmə tədbirlərə baxmayaraq, ölkədə arxiv sənədlərinin vahid dövlət arxiv fonduna toplanılmasında ciddi çətinliklər qalmaqda davam edir və bir çox hallarda hətta hökumət idarələri tərəfindən Azərbaycanın ictimai həyatının bu və ya digər tərəfdən öyrənilməsi üçün özündə nadir və qiymətli məlumatlar əks etdirən arxiv sənədlərinin bilərəkdən məhv edilməsi, satıl- masına, ölkədən çıxarılmasına şərait yaradılır və yaxud qarşısının alınmasına mane olduqları müşahidə edilirdi. Arxiv sənədlərinin toplanması və mühafizəsi sahəsində yaranan neqativ hallar, yol verilən nöqsənlər Azər- baycanda arxiv qurumunun təşkilati forması- nın dəyişdirilməsinə zərurət yaradırdı.

Mərkəzi Dövlət Arxivinin materialla- rının toplanılması və mühafizəsi sahəsində fəaliyyət dairəsinin genişləndirilməsi, dövlət və ictimai təşkilatların bu sahədəki işlərinə nəzarət imkanlarının artırılması məqsədilə AzMİK-nin Rəyasət Heyəti 12 avqust 1922-ci ildə Mərkəzi Dövlət Arxivinin metodiki münasibətdə Xalq Maarif Komissarlığının nəzarətində qalmaqla, Azərbaycan Mərkəzi İcraiyyə Komitəsinin tabeliyinə verilməsi barədə qərar qəbul edir. Mərkəzi Dövlət Arxivinin ali dövlət hakimiyyəti orqanına təbə edilməsi onun müfüzunun əhəmiyyət- li dərəcədə artması və hüquqi statusunun möhkəmlənməsi ilə bərabər, həm də ştat vahidinin artırmasına, texniki və maliyyə tə- minatının yaxşılaşmasına səbəb oldu. Eyni zamanda, MDA-nın fəaliyyətinin təkmilləş- dirilməsi və qanunçuluğun möhkəmləndiril- məsi istiqamətində görülmə tədbirlərin əhatə dairəsinin genişləndirdi.

Mərkəzi İcraiyyə Komitəsi respublika- mızın vahid arxiv fondu sənədlərindən daha məqsədyönlü istifadəsinin təşkili məqsədilə 27 fevral 1923-cü ildə daha bir qərar qəbul etdi. Qərarla AzSSR-inin bütün dövlət idarələrinə və şəxsi təşkilatlarına Mərkəzi Dövlət Arxivinin icazəsi və razılığı olmadan hər hansı bir arxiv işini (sənədini) almaq, satmaq, məhv etmək, başqa müəssisəyə və yaxud şəxsə təhvil vermək qadağan olunur- du. Bütün müəssisə, təşkilat və idarələr 10 gün ərzində (qəzalardakı idarələrə 15 gün ərzində) öz arxivlərini yaratmaqla Mərkəzi Dövlət Arxivində qeydiyyatdan keçirilməsi, cari fəaliyyətə istifadəyə tələb olunmayan bütün arxiv işlərinin (sənədlərin) Mərkəzi Arxivinin tələbi əsasında dövlət mühafizə- sinə təhvil verilməsi, eyni zamanda məşhur ictimai xadimlərin məktubları, mükafatlan- dırılma barədə fəxri fərmanları, aktlar, tarixi dəyəri olan digər arxiv işlərinin (sənədlə- rinin) sahibi olan fiziki şəxslərin isə Bakıda bir ay (qəzalarda 2 ay) müddətində Dövlət Arxivində qeydiyyata keçməsi tələb olu- nurdu. Eyni zamanda, qəbul edilən qərarlar- da ölkədə arxiv işinin təşkilində qarşılaşlan məsələlərin hüquqi müstəvidə tənzimləmə- sini və onun sonrakı mərhələdə daha təkmil inkişafını təmin edən hüquqi normalar müəy- yənləşdirilirdi. AzMİK-in 23 avqust 1923-cü ildə qəbul etdiyi “Təşkilatlarda arxiv materi- allarının mühafizəsi və onların Mərkəzi Dövlət Arxivinə təhvil verilməsi haqqında” qərarı bunu bir daha təstiq edir.

Adıçəkilən qərar ölkə hüddudlarında fəaliyyət göstərən təşkilatlarda arxiv işinin

təşkilinin əsas istiqamətlərini, təşkilatlar- da kargüzarlıq və sənədlərə işin aparılması qaydalarını müəyyən edir, sənədlərin tam- lığının qorunması üçün məsul şəxslərin müəyyən edilməsi kimi mühüm məsələlərin tənzimləməsində böyük əhəmiyyət daşıyır. Qərarda təşkilatların fəaliyyətində yaranan cari sənədlərin təsnifat nömrələrinə uyğun qovluqlarda qruplaşdırılması, qovluqların tikilməsi və işlərin siyahısının hazırlanması, Dövlət Arxivinə işlərin siyahılar əsasında bağlamalarda təhvil verilməsinin zəruriliyi kimi arxiv quruculuğunun ilkin dövrü üçün vacib olan məsələlər əhatə olunurdu. Təş- kilatlara Mərkəzi Dövlət Arxivinin razılığı olmadan qaydalardan kənar fəaliyyətə icazə verilmirdi. Qərar ölkəmizdə kargüzarlıq və sənədlərə işin təşkili prinsiplərini və qay- dalarını müəyyən edən ilk normativ-hüquqi sənəd olmaqla, Dövlət Arxivinin sənədlərin idarə edilməsi sahəsində rolunu və səlahiyyətlərini müəyyən etdi. Möhkəmlənməkdə olan ölkənin ali hökumət orqanları tərəfindən arxiv sahəsi ilə bağlı bir-birinin ardınca qəbul edilən qərarlar, görülmüş tədbirlər, habelə Mərkəzi Dövlət Arxivinin əməkdaşlarının fə- dakar əməyi nəticəsində 1922-ci ilin ortaları üçün Azərbaycanda arxiv sənədlərinin məhv edilməsi və dağıdılması halları əhəmiyyətli dərəcədə azaldı, həmçinin arxiv sənədləri- nin qeydiyyatı və mühafizəsi işinin təşkilin- də müsbət irəliləyiş əldə edildi. Bir ildən artıq bir dövrdə Mərkəzi Dövlət Arxivində 26, “Əmək muzeyi”ndə 5, yerlərdəki təşki- latlarda 16 arxiv fondu olmaqla, bütövlükdə 47 arxiv fondu formalaşdırılaraq qeydiyyatı alındı, respublikamızın qəzalarındakı (Şəki, Ağdaş və s.) yerli təşkilatlarda arxiv fondla- rının yaradılması işinə start verildi.

Azərbaycanda sovet hakimiyyətinin ilk illərində arxiv sənədlərinin toplanması və komplektləşdirilməsi ilə Mərkəzi Dövlət Arxivi (MDA) ilə yanaşı, digər təşkilatlar, Əmək Muzeyi, Oktyabr İnqilabının və Kom- munist partiyası tarixinin öyrənilməsi üzrə Komissiyaanın Azərbaycan Bürosu və digər ictimai təşkilatlar məşğul olurdu. Mərkəzi Dövlət Arxivi eyni zamanda “Əmək Mu- zeyi”nin inqilab tarixi şöbəsinə daxil olan sənədlərin ucotunu aparır və onların məhv edilməsi yalnız Mərkəzi Arxivin razılığı ilə həyata keçirilirdi. Muzeyin İnqilab ta- rixi şöbəsi yalnız MDA təlimatı və qaydala- rından istifadə etməklə arxiv sənədlərindən Azərbaycanı inqilabi hərəkatın tarixinin öyrənilməsi üçün elmi məqsədlərdə istifadə etmək səlahiyyətinə malik idi. Azərbaycan Kommunist (bolşevik) Partiyası Mərkəzi Komitəsinin 1921-ci il dekabr tarixli qərarı ilə yaradılan “Azərbaycan Partiya Tarixi Büro- su (Azistpart) isə respublikamızda inqilabi hərəkatın tarixinin öyrənilməsi üçün arxiv

muzeyi”nin İnqilab tarixi şöbəsində saxlanı- lan sənədlərin MDA-a təhvil verilməsi barədə qərar qəbul edir. 15 fevral 1925-ci ildə həmin sənədlərin bazasında Mərkəzi Dövlət Arxivində inqilab tarixi şöbəsi yaradılır və “Əmək muzeyi”ndə saxlanılan inqilab ta- rixinə dair bütün sənədlərin Mərkəzi Dövlət Arxivinin inqilab-tarixi şöbəsinə təhvil veril- məsi təmin olunur.

Azərbaycan Mərkəzi İcraiyyə Komitəsi- nin və Azərbaycan SSR Xalq Komissarları Sovetinin “Azərbaycanda arxiv işi haqqında” 1925-ci il 6 iyun tarixli Dekreti ölkəmizin arxiv quruculuğu tarixində xüsusi əhəmiyyətə malik hüquqi sənəd kimi qiymətləndirilir. Azərbaycan SSR-də arxiv işi ilə bağlı əvvəllər verilmiş qərarları təsdiq edərək onları daha da inkişaf etdirmək məqsədilə qəbul edilən bu Dekret ölkəmizin arxiv qu- ruculuğu tarixində öz əhəmiyyəti ilə seçilir. Dekretə əsasən bütün idarələr öz arxiv ma- teriallarını qaydaya salmaqla arxiv siyahılarını əsasında MDA-ya təhvil verməyə məcbur edilir, iri idarələrdən (2000-dən artıq işi olan) texniki və metodiki cəhətdən MDA-ya təbə olan arxivçi ştatının yaradılması tələb olunur, arxiv materialları saxlanılan bütün idarələrə onları məhv etmək və satmaq qadağan edilir, saxlanılmalı olmayan işləri məhv etmək və satmaq ixtiyarı yalnız Mərkəzi Dövlət Arxi- vinə verilir və həmin sənədlərin satışından əldə edilən vəsaitin Mərkəzi Dövlət Arxi- vin xüsusi fonduna daxil edilməsi nəzərdə tutulur. Arxivlərə diqqətsiz yanaşmanın qar- şısının alınması və Dekretin dürtüsi yerinə yetirilməsində nəzarət edilməsi prokurorluq orqanlarına tapşırılır. Eyni zamanda arxiv işi üzrə əvvəllər mövcud olmuş və bu Dekretlə ziddiyyət təşkil edən bütün qanunvericilik aktları qüvvədən düşmüş hesab edilir. 6 iyun 1925-ci il tarixli Dekret ölkədə arxiv işinə və arxiv sənədlərinə olan münasibətin dəyiş- məsinə təsir göstərməklə, idarələrin öz arxiv materiallarının vəziyyətini və qorunması ilə bağlı məsuliyyətlərini artırır, eyni zamanda MDA ilə idarələr arasındakı işgüzar münə- sibatların hüquqi normalarını müəyyən edən mükəmməl qanunvericilik aktı kimi tarixə düşür. Dekret arxiv işçilərinin öz işlərinə daha məsuliyyətlə yanaşmağa səvq etməklə, bu sahədəki çətinliklərin aradan qaldırılmasına yeni imkanlar yaradır.

(ardı var)

Əsgər RƏSULOV,
Milli Arxiv İdarəsinin rəisi,
Hasan HƏSƏNOV,
Milli Arxiv İdarəsi rəisinin müavini